

LITERARNI VEČER
S PISATELJICO IN GLEDALIŠKO
IGRALKO
DESO MUCK

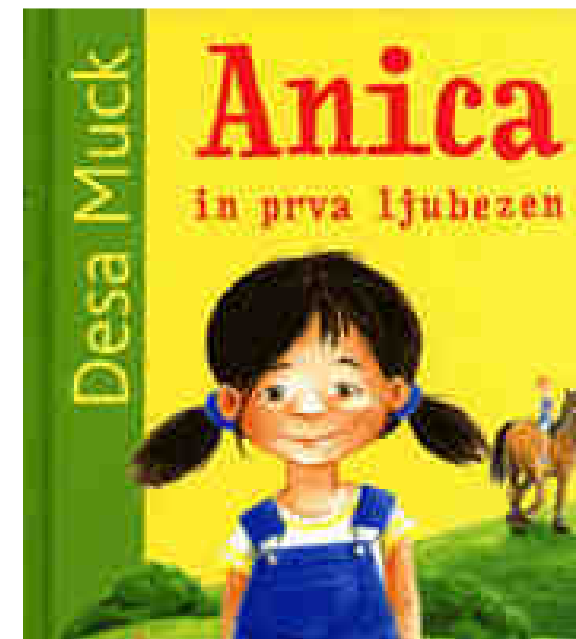

EVROPSKA ŠOLA
BRUSELJ 1
SALLE POLYVALENTE
V PETEK, 20. 3. 2009,
OB 18.30

Desa Muck je zelo ustvarjalna. Poznamo jo kot filmsko in gledališko igralko in televizijsko voditeljico, piše stripe, podlistke, kolumne, novele, scenarije, radijske igre in celo besedila oglasov. Najbolj znane in priljubljene so njene mladinske povesti. Sama pravi, da raje komunicira z živo publiko, kot piše. Njeno pisanje je odprto, polno (samo)ironije in duhovitih domislic o medčloveških odnosih. Svoja psihološka opažanja povezuje z globljim uvidom, tako da je navsezadnje tudi v njenem primeru mogoče reči, da je vsak "klovn" v svojem bistvu žalosten. Prav zaradi teh latnosti ji ljudje verjamejo in jo tudi berejo.

Desa Muck se je rodila 29. avgusta 1955 v Ljubljani. Smisel za umetnost ji je bil položen v zibko. Njen stric Kristijan Muck je gledališki in filmski igralec, pesnik, dramatik in režiser, teta Marlenka in sestrična Marija Lucija Stupica pa sta znani akademski slikarki in ilustratorki. O svojem šolanju, ki ji ni bilo pisano na kožo, pravi ne brez ironije: "Šola me je zelo slabo prenašala, zato sem se ji vljudno izmikala, kadar se je le dalo. Ko mi po zakonskih določilih ni bilo treba več hoditi vanjo, sem iz usmiljenja do učiteljev tudi prenehala in se zaposlila." Tako je kmalu začela delati kot varuška v vrtcu Poljane. Kasneje je bila tehnična risarka v gradbenem podjetju, nato pa se je zaposlila

kot negovalka duševno prizadetih otrok. Danes živi s svojimi tremi hčerkami kot svobodna umetnica v Mokronogu.

Svet, v katerem živijo in delujejo njeni literarni liki, navdušuje mlade bralce. Za zgodbe o deklici Anici je pisateljica prejela Levstikov nagrado in častno značko mednarodne organizacije za mladinsko književnost IBBY za leto 2006. Posebnost teh zgodbic je, da se v njih navidezno nič posebnega ne zgodi. Gre za vsakdanje pripetljaje iz življenja osemletne deklice, kot so poletne počitnice, izlet, športni in materinski dan, pustovanje, prva ljubezen, izguba ljubljenega zajčka. In vendar so te zgodbe za mlade bralce zelo zanimive, saj

se v njih zaradi pisateljicine preprostosti, prisrčnosti in topline zlahka prepoznajo.

Podobno velja tudi za njene spretno prikrite nasvete za mladino v zbirki *Blazno resno*. Pisateljski slog v teh zgodbah je ironičen in nagovarja mlade z njihovega zornega kota, pri čemer pisateljica črpa življenjske izkušnje iz svojega materinstva in pogovorov s strokovnjaki. Z velikim občutkom za svet, misli in jezik odraščajočih se posveča njihovim temam: šola, prijateljstvo, ljubezen, seksualnost, mamila, mediji, položaj mladih v svetu. V teh zgodbah ji uspeva najti ustrezen način, s katerim zrcali življenjsko resničnost z vsemi njenimi norostmi, razočaranji, izzivi in porazi vred. Problemov ne rešuje z vsiljevanjem najboljših rešitev, temveč tako, da mlade spodbuja, naj bodo pogumni pri iskanju najboljših odgovorov na življenjska vprašanja.

Pisateljica v svojih delih spretno povezuje napetost, humor in probleme odraščanja, ki se najbolj kažejo v odnosu do odraslih (zlasti staršev in učiteljev) ter vrstnikov. V zelo priljubljeni zgodbi o lažnivi Suzi osnovnošolka laže samo zato, ker si želi, da bi jo novi sošolci enakovredno sprejeli medse. Vse njene izmišljene zgodbe so razkrinkane, Suzi mora skozi boleče

preizkušnje, dokler se v gledališki skupini ne nauči, da se mora najprej sama sprejeti takšno, kot je. Knjiga *Lažniva Suzi* je prejela nagrado večernica za najboljšo mladinsko besedilo v letu 1997. Na priljubljenost pisateljicinih knjig kaže tudi dejstvo, da sta po izboru več kot 10.000 šolarjev leta 1999, 2002 in 2003 v akciji *Moja najljubša knjiga* (projekt pripravljajo slovenske splošne in šolske knjižnice) prvi mesti zasedli njeni mladinski pripovedi *Lažniva Suzi* in *Anica*.

Smisel za ironijo in duhovit slog pisanja odlikuje tudi *Desine* knjige za odrasle. Nekatero so prevedene v tuje jezike, predvsem v nemščino.

Desa Muck se s problemi sodobne družbe ukvarja tudi v svojih dramah, in sicer na izrazito komičen, sarkastičen način. Njeni dramski liki so največkrat karikirani, s poudarjenimi negativnimi lastnostmi, zato delujejo tragikomično. Avtoričin slog je sproščen, neposreden in humoren, vendar njen humor sili gledalca k premišljevanju.

Bibliografija – knjige za mladino: *Pod milim nebom, Hči lune, Kremplin, Lažniva Suzi, Čudež v operi, Sama doma, Kakšne barve je svet, zbirki Blazno resno in Anica, romana za odrasle Panika in Peskovnik Boga Otroka, kolumne Pasti življenja, drame Blazno resno slavn,*

Selma in Ložka, Neskončno ljubljene moški, Blazno resno zadeti, Jutri začnem, Blazno resno o seksu, priredba drame Matilda Roalda Dahla, lutkovna igra Kdo je izgubil zmaja, radijska igra Radovedni škrat Ložje.

Vloge v celovečernih filmih – *Rdeči boogie ali Kaj ti je deklica, Dih, Kako sam sistematski uništen od idiota, Trije prispevki k slovenski blaznosti, Ljubezen, Naš človek, Ljubezni Blanke Kolak, Veter v mreži, Good rockin' tonight, Instalacija ljubezni, v mladinskem filmu Pozabljeni zaklad in TV-nadaljevan-ki Naša krajevna skupnost.*

Vloge v gledališču – *Jutri začnem, Blazno resno zadeti, Selma in Ložka, Blazno resno slavn, Blazno resno o seksu.*

Viri: sigledal.org, sl.wikipedia, intervju

Gostovanje pisateljice in gledališke igralkе Dese Muck v Bruslju sta gmotno podprla Ministrstvo RS za šolstvo in šport ter slovenski letalski prevoznik Adria Airways. Za pogostitev na prireditvi bodo poskerbeli starši otrok primarne stopnje. Za podporo in pomoč se vsem sodelujočim lepo zahvaljujemo.

IZDAJATELJ: Oddelki slovenščine na Evropski šoli Bruselj 1, Avenue du Vert Chasseur 46, 1180 Bruselj